

De (on)zin van acupunctuur bij paarden: westerse versus oosterse (dier)geneeskunde

Als dierenarts gebruiken we een injectienaald hoofdzakelijk om een dosis antibiotica of ontstekingsremmers door te jagen. De gedachte dat de dierenarts-acupuncturist om een specifiek probleem op te lossen één of meer naalden op bepaalde plaatsen in het lichaam van het paard inbrengt zonder medicatie wekt bij velen tal van vragen op. Hoe komt het dat acupunctuur in de praktijk voor veel problemen een uitstekende hulp is bij het stellen van een diagnose en uiteindelijk een dankbare behandelingsmethode kan zijn bij paarden? Wat is de filosofie van deze eeuwenoude oosterse geneeskunde en waar moeten we deze plaatsen binnen de hedendaagse gezondheidszorg van het paard?

Onze jonge westerse (dier)geneeskunde gaat uit van een zekere 'meetbaarheid' (zie figuur). Hierbij zoeken we als wetenschapper zo veel mogelijk naar 'harde feiten'. Zo zullen we een afwijking van een bepaald orgaan proberen aan te tonen aan de hand van bijvoorbeeld een afwijkende bloedwaarde of een pathologie op de röntgenfoto om tot een diagnose te komen. We focussen ons dus op een exacte diagnose en het resultaat van het onderzoek en minder op het welbevinden van de patiënt. En geef toe, hoe vaak ondervinden we problemen bij onze patiënt, het paard, zonder dat bij deze na tal van onderzoeken een exacte diagnose gesteld kan worden?

De Chinese (dieren)arts daarentegen gaat uit van alles wat hij waarneemt. Er wordt gekeken naar alle afwijkingen, fenomenen of symptomen en deze worden op een manier geordend en binnen bepaalde functiekringen geplaatst. Ziektesymptomen wijzen op een specifieke manier op zwakke plekken, beschadigingen, ontsparingen in deze functiekringen. De arts bekijkt hierbij het lichaam als één geheel en dus niet elk orgaan afzonderlijk. Ook worden lichaam

en geest niet van elkaar losgerukt, ze zijn één geheel. De arts probeert de

energetische afwijkingen te begrijpen en zal zo tot een Chinese diagnose komen. 'Deze typische diagnose is noodzakelijk om tot een therapie te komen uit de schatkamer van de Chinese geneeskunde (Mao Zedong).'

Deze filosofie van de Chinese geneeskunde is voornamelijk gebaseerd op een eeuwenlange 'ervaring' en is de dag van vandaag nog altijd een eerste geneeswijze voor een groot deel van onze wereldbevolking.

Als traditioneel westerse dierenarts, zeg maar wetenschapper, is dit een volledige andere denkwijze en, toegegeven, in het begin een zeer grote aanpassing. Over de werking van de acupunctuur bestaat volgens mij ondertussen geen twijfel. Doch zal de behandeling slechts zo goed zijn als de dierenarts-acupuncturist zelf.

Geschiedenis

De naam acupunctuur komt van 'acu' en 'pungere', wat respectievelijk naald en steken betekent. De vroegere Chinezen hadden opgemerkt, dat bij aandoeningen aan de organen altijd op de oppervlakte van het lichaam pijnlijke plaatsen te vinden waren. Als deze plaatsen behandeld werden door er een naald in te steken dan verdween deze aandoening en de pijnlijke plaats. Dit is een feit. Of men dit resultaat nu verklaarde door er een filosofie rond te bouwen of het systeem zelf door hadden is moeilijk te achterhalen maar met zekerheid kunnen we stellen dat er veel op 'ervaring' gebouwd werd.

Er bestaan ettelijke strekkingen en vormen van acupunctuur. De acupunctuur is een onderdeel van de Chinese geneeskunde die duizenden jaren oud is.

Acu-punctuur punten

Een verkeerd functioneren van een of meer organen zal een reactie geven in een bepaald gebied van de huid. Andersom zal het orgaan via dit specifiek huidge-

bied ook te beïnvloeden zijn. Dit is een wetenschappelijk gegeven, de viscerocutane reflex genaamd, en zien dit zelf bij mens en dier in de westerse geneeskunde terug komen. Zo kunnen uitstralende pijnen bij een hartaandoening waargenomen worden of een specifiek pijnlijk drukpunt bij appendicitis teruggevonden worden. Als we deze bovenvermelde plaatsen bijvoorbeeld vergelijken met specifieke acupunctuurpunten, dan vallen deze samen en het zijn die punten die we meestal zullen gebruiken in onze behandeling. Het inwerken op deze specifieke pijnpunten is slechts een deel van de acupunctuur, er is veel meer dan dat. We zullen met onze behandeling ook proberen in te werken op het regulatiepatroon van het lichaam. Hierdoor kan de acupuncturist ook inspelen op psychische, hormonale en biochemische veranderingen. Om dit alles te begrijpen is het noodzakelijk enkele principes van de acupunctuur te kennen. Het ying-yang principe, de vijf elementenleer, de functionele systemen, ... Hier verder op ingaan zou ons te ver in detail brengen.

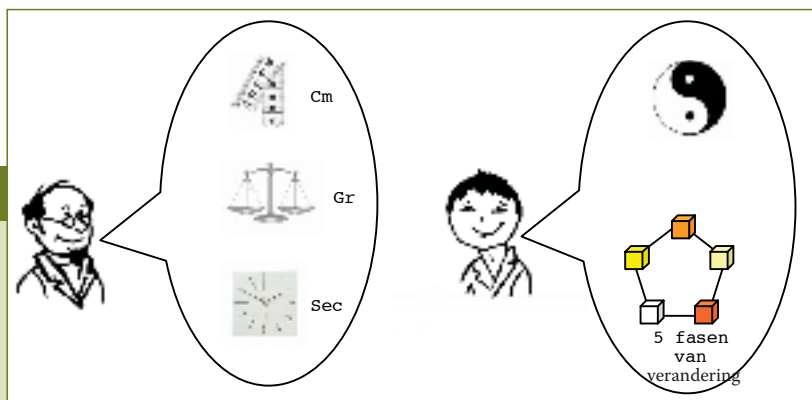
Meridianen

Alle acupunctuurpunten liggen op meridianen. Deze zijn één voor één genummerd en het laagste nummer geeft het beginpunt van de meridiaan aan. Ze vormen samen een netwerk doorheen het lichaam. Deze meridiaan wordt niet alleen aanzien als een reeks opeenvolgende punten, maar moet ook gezien worden als een energiegeleidingssysteem. Iedere meridiaan is daarbij gekoppeld aan een orgaan en orgaansysteem en wordt ook zo genoemd. Zo kennen we bijvoorbeeld een longmeridiaan of een hartmeridiaan. Op elke meridiaan vinden we daarbij nog eens een aantal belangrijke punten die het meest onze aandacht verdienen. Hier kan de energie het sterkst beïnvloed worden.

Acupunctuur en paarden

Paarden zijn over het algemeen dankbare patiënten voor een dierenarts-acupuncturist. Het paard toont mooi waar het probleem zit en reageert over het algemeen goed op de behandeling. Natuurlijk moeten we verstaan dat ook dit geen wondermiddel is en voor een blijvend resultaat soms één of enkele nabehandelingen nodig kunnen zijn. Het kan gebruikt worden samen met de 'traditionele diergeneeskunde' of als een alternatief om de patiënt (en uiteindelijk de klant) zo goed mogelijk te dienen.

Het steken van naalden wordt beschouwd als een chirurgische procedure en het beoefenen van acupunctuur is dus voorbehouden aan dierenartsen.

De westerse (dieren)arts zoekt zo veel mogelijk naar 'meetbaarheden' om tot een exacte diagnose te komen (links). De Chinese (dieren)arts daarentegen gaat uit van alles wat hij waarneemt. Er wordt gekeken naar alle afwijkingen, fenomenen en/of symptomen en deze worden op een manier geordend en binnen bepaalde functiekringen geplaatst (rechts) (Tekening: A. Samyn)

Besluit

We hebben als traditioneel westerse dierenarts een hele reeks hulpmiddelen voor handen om tot een exacte diagnose te komen en daaropvolgend een gepaste behandeling in te stellen. Toch is dit niet altijd mogelijk en/of evident in de praktijk en kunnen we de eeuwenlange kennis van de Chinese geneeskunde inschakelen om enerzijds het probleem te diagnosticeren en indien aangewezen zelf een oosterse behandeling in te stellen. Of beter nog: "Komt de geneeskunde nu uit het Oosten of uit het Westen, als het maar werkt". ▀

Tekst & foto's: Bruno Beyne, Dierenarts-Diergeneeskundig chiropractor, Brugge

BEVAS, belgian veterinary acupuncture society

IVAS, international veterinary acupuncture society

www.diergeneeskundigechiropractie.be

	<p align="center">BIRTH ALARM</p> <p align="center">GSM</p>
<p align="center">De meest betrouwbare veulengeboortemelder, NU MET GSM!</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betrouwbaar - Paardvriendelijk - Eenvoudig in gebruik - Voor binnen -en buitengebruik - Geschikt voor alle paardenrassen 	<p align="right">Alarm op uw eigen mobiele telefoon</p> <p align="right">Onbeperkt bereik</p>
<p align="center">www.birthalarm.com</p> <p align="center">Folder aanvragen? 013 - 66 77 66 / info.be@gallaghereurope.com GALLAGHER BELGIUM BVBA • OUDE BAAN 14 • 3945 HAM</p>	